

EPG: Versiunea finala a PNIESC, transmis recent Comisiei Europene, propune tinte ambitioase, dar contine si unele ambiguitati ce trebuie clarificate

Versiunea finala a Planului National Integrat în domeniul Energiei si Schimbarilor Climatice (PNIESC), transmis recent Comisiei Europene (CE), propune tinte mai ambitioase pentru cresterea ponderii energiei regenerabile pâna în 2030, însa contine si unele ambiguitati în privinta dezvoltarii productiei de hidrogen regenerabil sau în extinderea infrastructurii de transport si stocare, sunt de parere expertii Energy Policy Group (EPG).

"În ultimii ani, expertii EPG au participat la consultarile organizate de Ministerul Energiei privind acest document cu o deosebita importanta strategica si au comunicat necesitatea unei serii de ajustari, astfel încât planul sa fie aliniat obiectivelor europene cât si altor strategii relevante ale României. Versiunea actualizata a PNIESC propune tinte mai ambitioase pentru cresterea ponderii energiei regenerabile pâna în 2030, reflectând o mai mare determinare în directia decarbonizarii economiei si a sectorului energetic. Cu toate acestea, versiunea finala a Planului prezinta înca unele ambiguitati ce vor necesita clarificari prin strategii viitoare. Printre prioritatile mentionate de expertii EPG se regasesc dezvoltarea productiei de hidrogen regenerabil, extinderea infrastructurii de transport si stocare, cât si dezvoltarea infrastructurii necesare pentru captarea si stocarea carbonului. Ministerul Energiei are responsabilitatea de a aborda aceste aspecte esentiale pentru a asigura României un cadru complet si durabil în tranzitia catre o economie cu zero emisii nete", se arata într-un comunicat de presa al organizatiei, transmis vineri AGERPRES.

În viziunea specialistilor, noul PNIESC, publicat de Ministerul Energiei, în forma actualizata, în octombrie 2024, reprezinta "un remarcabil pas înainte în asumarea de catre Guvernul României a unor tinte mai ambitioase în tranzitia catre un sistem energetic eficient, rezilient si cu emisii scazute de gaze cu efect de sera".

"Printre elementele notabile de progres se numara tinta pentru surse regenerabile de energie de 38,4% în 2030 din consumul total final de energie la nivel national (fata de doar 30,7% în planul din 2021); stabilirea unui obiectiv de reducere a emisiilor din sectoarele guvernate de ESR (Effort Sharing Regulation, adica transporturi, cladiri, agricultura, mica industrie si deseuri) de -12,7% pâna în 2030 (fata de tinta precedenta de doar -2%, stabilita în 2018); si asumarea unui obiectiv de decarbonizare a economiei mai ambitios decât în Strategia pe termen lung de reducere a emisiilor de gaze cu efect de sera (STL): 96% în 2040 si 105% în 2050 fata de nivelul de emisii al anului 1990 (...) Pe de alta parte, o serie de politici si masuri pentru realizarea obiectivelor PNIESC sunt înca lipsite de substanta necesara, astfel ca Planul ramâne, partial, un document de intentii a caror realizare va trebui sa fie determinata pe parcurs", explica Radu Dudau, co-fondator si presedinte al EPG.

La rândul sau, Luciana Miu, sefa Departamentului de Economie Curata din cadrul EPG, a subliniat ideea ca, în ciuda ambitiiilor crescute, dependenta PNIESC de absorbtiiile naturale de carbon are limite, mai ales fiindca este bazata pe o revizuire a modului de raportare, mai degraba decât pe o dezvoltare sporita a absorbtiiilor.

"În plus, incertitudinile legate de impactul schimbarilor climatice asupra potentialului de absorbtie al padurilor nu sunt neglijabile. Pe de alta parte, PNIESC intensifica masurile de decarbonizare pe termen scurt, stabilind obiective ambitioase pentru cladiri, industrie si transporturi. Se propun mai multe masuri de sprijin financiar, inclusiv extinderea achizitiilor publice ecologice, stimulente pentru decarbonizarea industriei si angajamente pentru noi strategii de gestionare a carbonului. Sunt incluse masuri specifice pentru atenuarea saraciei energetice, ceea ce face ca planul sa fie mai robust în ceea ce priveste sprijinirea unei tranzitii echitabile din punct de vedere social. Cu toate acestea, persista discrepante substantiale, în special în ceea ce priveste obiectivele sectoriale specifice, infrastructura pentru captarea carbonului si planurile detaliate pentru hidrogenul regenerabil", a mentionat Miu, în comunicatul citat.

În ansamblu, experta EPG notează ca atingerea reducerii de 96% până în anul 2040 va necesita investiții substanțiale, planificare strategică și acțiuni imediate pentru a consolida aceste obiective ambițioase, domenii în care Planul ar fi putut oferi orientări mai clare.

Totodată, Alina Arsani, șefa Departamentului Energy Systems din EPG consideră ca varianta finală a PNIESC aduce îmbunătățiri notabile față de versiunea inițială, din 2023, dar "au rămas anumite aspecte care necesită clarificări și ajustări, precum necesitatea unui plan concret privind utilizarea gazului natural până în 2040, respectiv 2050, care să ofere mai multe informații despre tranziția către hidrogen, precum capacitățile instalate din SRE necesare producerii de hidrogen regenerabil, infrastructura de transport și stocare, importurile și exporturile și, nu în ultimul rând, integrarea biometanului în rețelele existente".

Pe data de 18 octombrie 2024, Ministerul Energiei a anunțat, într-un comunicat de presă, ca Planul National Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) al României pentru perioada 2025 - 2040, a fost publicat de Comisia Europeană.

Potrivit sursei citate, în baza solicitării României, documentul include 89 de politici și măsuri suplimentare care vizează creșterea ponderii surselor regenerabile de energie (SRE), reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) și implementarea unor soluții inovatoare în toate sectoarele economice. De asemenea, scenariul "With Additional Measures" (WAM) propus în acest plan prevede ținte mai ambițioase decât cele stabilite anterior.

Printre obiectivele-cheie ale PNIESC se află: reducerea emisiilor nete de GES cu 85% până în 2030, comparativ cu nivelul din 1990, și atingerea neutralității climatice înainte de 2045, devansând astfel termenul anterior stabilit pentru anul 2050. În plus, până în anul 2030, România își propune ca 38% din consumul final brut de energie să provină din surse regenerabile, cu principale motoare energia eoliană, solară și biomasa.

Consultările cu publicul interesat în legătură cu revizuirea PNIESC s-au desfășurat în perioada 15 februarie - 15 martie 2024.